

lovaného, zda se obžalovaný vrhl úmyslně na H-a či zda byl snad tímto k zemi stržen, zda měl při tom možnost padnouti na H-a způsobem méně nebezpečným, než byl způsob pádu rozsudkem zjištěný, a t. d. Zjištění rozsudku, že H. za rvačky upadl a že obžalovaný padl na něho celou váhou těla, neuzavírá podle toho v sobě zjištění způsobu účasti obžalovaného na rvačce, nýbrž obsahuje jen zjištění výsledku rvačky. Skutkové okolnosti rozsudkem zjištěné neospravedlňují tudíž rovněž logický výrok rozsudku, že obžalovaný mohl o své účasti na rvačce s H-em již podle přirozených jejích následků, které každý snadno poznati může, nahlížeti, že se jí může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo bezpečnost těla H-ovi. Podle toho má stížnost pravdu, tvrdíc, že by výrok rozsudku po stránce subjektivní mohl obstáti jen tenkrát, kdyby bylo zjištěno, že ráz účasti obžalovaného na rvačce byl takový, že nasvědčoval správnosti výroku po stránce subjektivní, a má dále též pravdu, uvádí-li, že otázka, zda obžalovaný povalil H-a k zemi, či zda k pádu došlo náhodou, může míti význam pro posouzení případu po stránce subjektivní. Poněvadž rozsudek je podle toho stížen vadou nedostatku důvodů podle § 281, čís. 5 tr. ř. mu zřejmým poukazem vytýkanou a poněvadž za tohoto stavu věci nelze se obejít bez ustanovení nového hlavního přelíčení, takže Nejvyšší soud nemůže ve věci samé rozhodnouti, bylo podle § 5 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878, odůvodněné zmateční stížnosti obžalovaného za souhlasu generální prokuratury již při neveřejné poradě vyhověti a uznati právem, jak se stalo, aniž bylo třeba obírat se dalšími vývody stížnosti uplatňujícími ve skutečnosti jen další formální vady rozsudku po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř.

Čís. 3459.

Zodpovědnost redaktora periodického tiskopisu za zanedbání povinné péče (čl. III zák. čís. 142/1868) nastává teprve, když bylo započato s rozšiřováním tiskopisu.

»Rozšiřováním« je každé úmyslné jednání, jímž se činí tiskopis přístupným individuálně neobmezenému počtu osob; stačí, že zabavené výtisky ležely ve veřejně přístupné nádražní prodejně.

Pobuřování proti demokraticko-republikánské formě státní ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky vychvalováním sovětské ústavy jako vzoru a ideálu a výzvou k následování příkladu ruských dělníků a rolníků.

Není zapotřebí, by pachatel (§ 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.) doporučoval k dosažení svého účelu použití prostředků násilných (v tomto případě by šlo o zločin § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.); pachatele nevyvíňuje, že myšlenky jím pronášené odpovídají »tendenci« komunistické strany, ani, že byly již jinými beztrestně hlášány a bezzávadně prošly tiskovou censurou.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1929, Zm II 335/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci

ze dne 25. května 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem zanedbání povinné péče ve smyslu čl. III. čís. 1 zák. čís. 142 ř. zák. z roku 1868 v doslovu § 42 zákona na ochranu republiky čís. 50 sb. z. a n. z roku 1923.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost dovolává se důvodu zmatečnosti čís. 4 a 9 a § 281 tr. ř. Ve směru formálním (čís. 4 § 281 tr. ř.) vytýká, že soud nalézací zkrátil obžalovaného v právu obhajoby tím, že zamítl průvodní návrh obhájce při hlavním přelíčení, by byli vyslechnuti majitel nádražní prodejny v P. a četnický strážmistr, který v této prodejně zabavil tři výtisky »S.«, za svědky o tom, že majitel prodejny neměl výtisky »S.« ještě přichystané k prodeji. Pokud zmateční stížnost uvádí průvodní větu odchýlně a s dodatkem, který není zapsán v protokole o hlavním přelíčení: »Ba naopak, že ještě ležely v páskách zabaleny, jak přišly z tiskárny«, nelze k němu přihlížeti, poněvadž pro otázku, jak zněl průvodní návrh, jest jediné rozhodným zápis v protokolu o hlavním přelíčení. Výtka není odůvodněna; zmateční stížnost vychází sice ze správného právního předpokladu, že podle ustanovení odst. čtvrtého čl. III. zák. čís. 142/1868 zodpovědnost redaktora periodického tiskopisu za zanedbání povinné péče ve smyslu čís. 1 téhož článku III. nastává teprve, když bylo počato s rozšiřováním tiskopisu, a dovozuje (rovněž správně) že podle § 6 tisk. zák. čís. 6/1863 k pojmu rozšiřování se vyžaduje, by předem bylo učiněno nějaké opatření, jímž by se závadný článek mohl dostat na vědomost obecnstva — (přesněji řečeno, že zákon rozumí rozšiřováním každé úmyslné jednání, jímž se činí tiskopis přístupným individuálně neobmezenému počtu osob) — přehlíží však, že rozsudek zjišťuje, že byla již učiněna jistá opatření, umožňující, by se zabavené číslo »S.« mohlo dostat na vědomost čtoucího obecnstva, že již bylo počato s rozšiřováním ve smyslu zákona. Zjišťuje totiž rozsudek jednak, že z celkového nákladu konfiskovaného čísla v počtu 1.800 výtisků bylo nalezeno a zabaveno 1.003 kusů v tiskárně (připravených k expedici), 794 kusy na nádraží »odesílané drahou do H.« a že tři zbývající výtisky byly zabaveny v nádražní prodejně v P. Pokud jde o oněch »odesílaných« drahou 794 kusů, byly tyto výtisky podle obsahu četnické zprávy, o kterouž se opírá dotyčné zjištění rozsudku, dokonce již odeslány drahou z P. do H., zásilka však byla na telefonické dožádání četnické stanice p-ské v Ř. na nádraží zadržena a odeslána zpět do P. Že všechna tato opatření, zejména však obě poslední znamenají již započaté rozšiřování ve smyslu § 6 tisk. zák., plyne prostě z toho, že měla vesměs za účel umožniti a také umožňovala, by se zabavený časopis dostal do rukou odběratelů a čtenářů; jest proto lhostejno, zda byly ony tři výtisky zabavené v prodejně (ať v páskách či bez pásky nebo vůbec nějak zvláště a nápadně) »připraveny k prodeji« čili nic, rozhodné je a stačí, že ležely ve veřejně přístupné prodejně nádražní a že již toto opatření stačilo, by se obsah zabaveného článku mohl snadno dostat na vědomost kupujícího a čtoucího obecnstva, tím spíše, an obžalovaný sám netvrdí, že snad tyto výtisky byly v prodejně uschovány a pro kupující nepřístupny. Bylo proto

zbytečné prováděti navržený důkaz o okolnosti pro otázku viny nerozhodné.

Po věcné stránce (čís. 9 a § 281 tr. ř.), namítá stěžovatel, že zabavená věta »Učte se... až... jejich příkladů« neobsahuje útok proti demokraticko-republikánské formě Čs. republiky, že proto nenaplnňuje skutkovou podstatu přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. republiky, a že tedy obžalovaný byl neprávem odsouzen pro přečin podle § 42 téhož zákona. Smysl závadné věty prý byl, by se demokratickým způsobem, na půdě parlamentu usilovalo o změnu ústavy demokraticko-republikánské na sovětskou, poněvadž pisatel jest přesvědčen, že »převážné části obecnstva« jest tato ústava vítanější než dosavadní; doporučuje ústavu sovětskou, neradil prý pisatel nijak, by se k provedení změny použilo násilných prostředků; tendence článku prý odpovídala »všeobecně známé tendenci legální, úředně povolené strany komunistické«. Z těchto důvodů prý nemůže býti řeči o útoku na demokraticko-republikánskou formu státu československého a tudíž ani ne o skutkové podstatě § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. Než zmateční stížnost jest na omylu. Pokud jde o smysl závadného článku, neshledal ani soud nalézací v zabavené větě výzvu k použití násilí a neshledal v ní proto skutkovou podstatu zločinu podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. (podněcování k zločinu § 1 téhož zák., t. j. k násilné změně ústavy republiky, pokud jde o demokraticko-republikánskou formu státní), zjistil však, že článek veřejně pobuřuje proti demokraticko-republikánské formě státní tím, že »pochvaluje výsledky sovětského svazu a vyzývá obecnstvo tohoto státu, by vše učinilo, by mohlo následovati příkladu ruských dělníků, čímž je řečeno, by na místo demokraticko-republikánské formy státní postavili sovětskou diktaturu«. Z tohoto zjištění, jímž jest soud zrušovací vázán, a z něhož by měla vycházeti i zmateční stížnost, kdyby správně, po zákonu byla provedena, plyne, že pisatel svým článkem, tím, že vychvaloval sovětskou ústavu, vládu dělníků a rolníků, jako vzor a ideál hodný následování, a přímo vyzýval své čtenáře, by vše učinili, následovali příkladu ruských dělníků a rolníků a přičinili se o změnu dosavadní ústavy jako nevyhovující, dělnictvu nepřítivné, těmito silnými prostředky snažil se poštvati čtenáře proti republice, vyvolati v nich nepřítivné smýšlení a nepřítivný duševní stav proti demokraticko-republikánské ústavě, tedy statku chráněnému v § 14 čís. 1 uv. zák. Není zapotřebí, by pisatel doporučoval k dosažení svého účelu použití prostředků násilných, poněvadž by se v tomto případě jednalo o zločin podle § 15 čís. 3, jak již bylo výše řečeno. Pisatele by neomlouvalo, že myšlenky jím pronášené, odpovídají »tendenci« komunistické strany, stejně jako by ho nečinilo beztrestným, že myšlenky jím pronášené byly již jinými beztrestně hlášány nebo bezzávadně prošly tiskovou censurou; odpovídat bezvýhradně za obsah svého projevu, — obžalovaný pak, jako odpovědný redaktor za to, že zanedbal pozornost, při jejímž povinném užití nebyl by tiskopis s trestným obsahem vytištěn. V podřazení obsahu zabaveného článku pod trestní ustanovení § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky není tudíž právního omylu. Poněvadž pak jsou v rozsudku bezvadně zjištěny i ostatní náležitosti pro odsuzující výrok ve smyslu § 42 uv. zák., bylo zmateční

stížnost, pokud směřuje proti výroku o vině, zavrhnouti jako neodůvodněnou.

Čís. 3460.

Také jízdy na zkoušku (training) před závody podléhají zákonným předpisům, majícím za účel chrániti bezpečnost těla, života a zdraví lidí (§§ 335, 337 tr. zák.).

Jde o jízdu motorovým vozidlem za zvlášť nebezpečných okolností (§ 337 tr. zák.), vjel-li jeho řidič značnou rychlostí do velmi ostré a nepřehledné zatáčky v době, kdy, věda, že nastávají závody a že silnice není ještě uzavřena, mohl očekávati, že z opačné strany přijedou ještě jiná vozidla.

Ani převážné spoluzavinění poškozeného nevylučuje odpovědnost pachatele za vlastní zavinění.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1929, Zm II 390/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Adolfa Sch-a do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 19. července 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti těla podle §§ 335, 337 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Podle čís. 5 § 281 tr. ř. vytýká zmateční stížnost : a) že soud nechal bez povšimnutí svědeckou výpověď Raimunda B-a, který udal, že před místem úrazu ho předhonilo asi na 1 km motorové kolo s vozíkem (U-ovo), že on sám jel jako řidič auta rychlostí 40 km, takže ono kolo jelo ještě větší rychlostí. Než z této okolnosti lze usuzovati jen na spoluzavinění U-ovo, jež výslovně uznává znalec i rozsudek, nikoliv na nedostatek zavinění na straně obžalovaného. Zejména neplyne z okolnosti, potvrzené svědkem B-em, že poraněný U. jel rychlostí přes 40 km (U. sám přiznal rychlost 25—30 km), že obžalovaný Sch. jel dovolenou rychlostí 6 km, jak se snaží dovoditi zmateční stížnost. Budiž v této souvislosti podotčeno, že znalec usoudil na větší (»daleko větší«) rychlost než 15 km a to oboustrannou ze způsobu srážky, tedy nejen z velikosti vzniklého poškození, jak tvrdí libovolně zmateční stížnost, nýbrž i z prudkosti, jíž byli oba jezdci vyhozeni z motorových kol. b) Rozpor se spisy jest prý v tom, že soud zjišťuje na základě výpovědi svědka K-a, že silnice nebyla ještě uzavřena, aniž by přihlížel k dodatku této svědecké výpovědi: »v rozhodné době se trénovalo«. Ve skutečnosti jde o výtku neúplnosti rozsudku, ale neodůvodněnou, poněvadž po-
minutí onoho dodatku v rozsudku nečiní jej zmatečným, uváží-li se, že také jízdy na zkoušku (training) před závody podléhají zákonným předpisům, majícím za účel chrániti bezpečnost těla, života a zdraví lidí, ježto v té příčině ani trestní zákon v §§ 335, 337, ani zvláštní zákonná ustanovení (nařízení čís. 81/1910, silniční řád atd.)